

Meerjaren beleidsplan

2008-2011

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

**Gemeente
Ten Boer**

januari 2008

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Inleiding

2. Zorgen voor leefbare en toegankelijke dorpen

3. Ondersteunen en versterken van de civil society

4. Zorgen voor voldoende en kwalitatief goede voorzieningen

5. Doelen en uitvoeringsprogramma

6. Financiën

7. Hoe verder:

- Registratie en monitoring
- Toekomstige ontwikkelingen

Voorwoord

Dit meerjaren beleidsplan voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is een uitwerking van de Kadernotitie Wmo van september 2007. Het is de eerste keer dat we als gemeente een Wmo beleidsplan maken.

De Wmo is een brede wet met zeer veel verschillende onderdelen. Bij het schrijven van het beleid is ons gebleken dat we op veel terreinen als gemeente al goed bezig zijn en dat er veel raakvlakken zijn met andere beleidssectoren. We hebben ervoor gekozen dat niet allemaal in dit beleidsplan te herhalen, maar verwijzen waar mogelijk naar recent opgesteld beleid.

De Wmo heeft voor ons als hoofddoel de verbetering van de participatie aan de samenleving. Meedoen en voorkomen dat mensen worden uitgesloten. Om dit meedoen te bevorderen is het nodig dat we goed analyseren waar zich problemen voordoen en welke oplossingen daarvoor geëigend zijn. Bij de totstandkoming van ons beleid hebben we de mensen waar het om gaat nodig. We zijn dan ook blij dat we op verschillende momenten goed overleg hebben gehad met diverse personen en organisaties. In het bijzonder wil ik hier het constructieve overleg noemen met de Adviesraad voor de Wmo. Zij hebben ons met veel (ervarings-)deskundigheid van ideeën en advies voorzien. Dit overleg zetten wij graag voort.

Janny Zwerver
wethouder

1. Inleiding:

In de Kadernotitie Wmo, die is vastgesteld in de gemeenteraad van september 2007, hebben we als uitgangspunten voor het Wmo beleid gekozen voor:

- Participatie als centraal doel en ondersteuning als instrument
- Voorkomen is beter dan genezen
- Meer verantwoordelijkheid bij de mensen zelf
- Belangrijke rol voor de civil society, de zorgzame samenleving
- Geen terugtrekkende overheid, maar een nieuwe rol voor de gemeente
- Eigen bijdrage naar draagkracht

Deze uitgangspunten kunt u terugvinden in de voorstellen die wij doen binnen de vastgestelde speerpunten:

- zorgen voor leefbare en toegankelijke dorpen
- ondersteunen en versterken van de civil society, de zorgzame samenleving
- zorgen voor voldoende en kwalitatief goede voorzieningen
- de jeugd heeft de toekomst (zie de nota integraal jeugdbeleid en de nota lokaal gezondheidsbeleid)

In een bijeenkomst op 29 november 2007 hebben wij bij verschillende organisaties en groeperingen in onze gemeente gepolst hoe de uitwerking van ons beleid eruit moet zien. In dit concept meerjaren beleidsplan geven wij dat zo goed mogelijk aan.

Burgerparticipatie in de zin van meedenken over gemeentelijk beleid is in de Wmo een belangrijk thema. Wij hechten daarom zeer aan het overleg met organisaties en inwoners van onze gemeente. De Adviesraad voor de Wmo vervult hierin een belangrijke schakelfunctie. De Adviesraad heeft de afgelopen periode bewezen een nuttige en deskundige inbreng te hebben in ons Wmo beleid. We zullen hen daarom in alle fasen van beleidsvorming en uitvoering blijven betrekken bij onze stappen. De Adviesraad kan ons gevraagd en ongevraagd van advies voorzien. Daar waar nodig overleggen we aanvullend met afzonderlijke groeperingen en we leggen ons oor ook te luister bij individuele burgers.

Dit beleidsplan mondt uit in een programma dat is opgebouwd aan de hand van de genoemde speerpunten. Per speerpunt geven wij aan op welke prestatievelden van de Wmo het speerpunt betrekking heeft. Sommige prestatievelden komen in meerdere speerpunten voor, we hebben ze echter alleen genoemd bij het speerpunt waar dit het meest het geval is.

Voor het speerpunt “de jeugd heeft de toekomst” (en tevens prestatieveld 2. “op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden”) verwijzen wij naar de concept Nota Integraal Jeugdbeleid, besproken in de Gemeenteraad op 30 januari 2008 en daarmee vrijgegeven voor inspraak en naar de concept Nota Lokaal Gezondheidsbeleid zoals die op 20 februari 2008. in de raad aan de orde zal komen.

Voor de prestatievelden 7, 8 en 9 verwijzen we naar het huidige beleid dat samen met de andere gemeenten via de centrumgemeente Groningen wordt vormgegeven. In het lokaal gezondheidsbeleid beschrijven we wat we extra doen voor jeugd op bijvoorbeeld het gebied van verslaving. Ook wordt in de nota Lokaal gezondheidsbeleid ingegaan op ons OGGz beleid.

7. “het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd”
8. “het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen”
9. “het bevorderen van verslavingsbeleid”

2. Zorgen voor leefbare en toegankelijke dorpen

Prestatieveld 1. “het bevorderen van de sociale samenhang in en de leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten”.

Prestatieveld 3 “het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning”

Prestatieveld 5. “het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem”.

Prestatieveld 10. “wonen met zorg”.

Dit prestatieveld is niet afkomstig uit de wet, maar is door onszelf toegevoegd.

Ambitie:

We willen een gemeente zijn waar iedereen wil en kan wonen. Een gemeente waarin iedereen zich opgenomen en geaccepteerd voelt. We willen dorpen waar mensen naar vermogen meehelpten om de leefbaarheid en de sociale samenhang te bevorderen, ook mensen met een beperking (fysiek, verstandelijk of psychisch).

De inwoners van Ten Boer willen we optimaal informeren over de mogelijkheden van de Wmo in Ten Boer. We willen een lokaal loket dat bij iedereen goed bekend is, waarbij duidelijk is welke informatie waar te krijgen is en met een adequate en eenvoudige toegang tot de voorzieningen.

Meeting points uitgebreid naar alle buurthuizen in Ten Boer

Het is een willekeurige donderdagmorgen in het jaar 2010. In het dorpshuis in Thesinge klinkt muziek. Een groep van 12 ouderen doet mee met het meer bewegen voor ouderen in Martiniplaza, dat is te volgen via een groot scherm. Na afloop drinken ze samen een gezellig kopje koffie, doen enkele mensen via de beeldtelefoon de weekendboodschappen bij de supermarkt en bestellen vers brood bij de bakker. Mw. B. neemt nog even een kijkje in de wieg van haar tweede kleinkind voor ze naar huis gaat en meneer K. doet zijn dochter in Assen voor hoe ze zelf haar fietsband kan plakken. Met een busje wordt een deel van het gezelschap weer naar huis gebracht, nadat er onderling afspraken zijn gemaakt over hand- en spandiensten de komende week.

Huidige situatie

De kracht van de gemeente Ten Boer ligt in de kleinschaligheid en de beschikbaarheid van ontmoetingsplekken in een groot aantal van onze dorpen. Het gaat hierbij om scholen, dorpshuizen, café's en speeltuinen. Er is over het algemeen dan ook sprake van een bloeiend verenigingsleven. Ook hebben bewoners al dan niet in georganiseerd verband oog voor elkaar en helpen ze elkaar als dat nodig is. Met de sociale samenhang en leefbaarheid zit het in de gemeente Ten Boer dan ook wel goed. Desondanks moeten we constateren dat door maatschappelijke ontwikkelingen ook in Ten Boer die samenhang minder een automatisme is. Zo voelt in het dorp Ten Boer niet iedereen zich meer geroepen om deel uit te maken van de dorpsgemeenschap en ook in een aantal dorpshuizen is vanwege andere tijdsbestedingen

deelname aan de geboden wekelijkse activiteiten niet altijd meer vanzelfsprekend en moet er gezocht worden naar creatieve alternatieven.

Het nadeel van de kleinschaligheid is, dat in onze dorpen, net als elders op het platteland, niet alle voorzieningen direct voorhanden zijn. In combinatie met de afname van de mobiliteit van een aantal mensen, zijn we op zoek gegaan naar oplossingen. Met de gemeente Bedum en Winsum is een projectvoorstel gedaan: Meeting Point op het platteland. Met dit project willen we de levendigheid en vitaliteit weer terug brengen in de dorpen. Winkels en dienstverleners komen digitaal terug in het dorp. Het project bestaat uit plaatsing van een speciaal soort beeldtelefoon in een dorpshuis. Via die beeldtelefoon kunnen mensen direct contact leggen met de gemeente, met de bakker, de groenteboer of de slager, met de bank, maar ook gesprekken met eigen familieleden behoren tot de mogelijkheden.

Via een groot scherm kan in het dorpshuis ook deelgenomen worden aan activiteiten elders zoals ouderengymnastiek en kunnen kerkdiensten en gemeenteraadsvergaderingen worden gevolgd.

Voor de leefbaarheid is van belang hoe de ontwikkelingen zijn in het wonen en in de mogelijkheden wonen en zorg te combineren. We zijn in de eindfase van het formuleren van onze woonvisie waarin o.a. aan dat aspect aandacht zal worden besteed. Korthedshalve verwijzen we naar deze binnen kort te verwachten woonvisie.

Toegankelijkheid van alle voorzieningen, maar ook van de woonomgeving vraagt eveneens om blijvende aandacht. Het gaat daarbij niet alleen om de fysieke toegankelijkheid maar ook om de psychische drempels die activiteiten voor mensen met een beperking kunnen opwerpen. Er moet inclusief worden gedacht. Steeds moeten we ons afvragen voor wie het beleid of de voorzieningen worden gemaakt en of er geen nieuwe drempels door ontstaan. Ook moeten we aandacht besteden aan mensen met een verstandelijke beperking of met chronisch psychische problemen. Zij dreigen nogal eens tussen wal en schip te vallen en zijn tot nu toe minder in beeld dan bijvoorbeeld ouderen en mensen met een lichamelijke beperking.

We informeren inwoners van Ten Boer via krantenartikelen, brochures, de gemeentelijke website en via bijeenkomsten. Informatie kunnen mensen ook halen bij het lokale loket. Ons huidige loket Wonen Welzijn Zorg bestaat uit een driehoek (gemeentelijk loket, Gezondheidscentrum en loket in Bloemhof). De samenwerking tussen de drie poten loopt goed, er zijn korte lijnen, maar er kan ook nog worden verbeterd, zo is ons gebleken uit een overleg van alle betrokken organisaties. Ook de signalen van de gebruikers wijzen in die richting.

Een klanttevredenheidsonderzoek heeft nog niet plaatsgehad, maar de voorbereidingen zijn in volle gang om deze in de eerste helft van 2008 te laten plaatsvinden.

Cliëntondersteuning is ook een taak voor de gemeente, die via het loket kan worden aangeboden. Een organisatie als de St. MEE, die zich richt op cliëntondersteuning, ontbreekt in het loket. Onderzocht moet worden of dat misschien anders moet en wat de behoefte aan deze vorm van ondersteuning is.

Wat willen we bereiken:

We willen dat de leefbaarheid in de dorpen voor alle bewoners op peil blijft en dat meer mensen met beperkingen worden betrokken bij de ontwikkelingen in hun dorp of gemeente.

We willen dat meer mensen deelnemen aan activiteiten in hun dorp. We willen weten of er behoefte is aan meer mogelijkheden voor mensen met een beperking om deel te nemen aan sportieve activiteiten.

Bevorderen van deelname aan de samenleving betekent voor ons dat we in ieder geval vergroting van sociaal isolement willen voorkomen.

Samenleven betekent voor ons ook elkaar de helpende hand bieden en daarom willen we bereiken dat meer dorpsgenoten hand- en spandiensten leveren voor elkaar.

Het inclusief denken moet de normale praktijk worden binnen de gemeente maar ook daarbuiten bij uitvoerende organisaties.

De toegankelijkheid van algemene voorzieningen en van de woonomgeving willen we vergroten, niet alleen fysiek maar juist ook door open te staan voor alle inwoners en door een geschikt activiteitenaanbod te doen.

De (gemeentelijke) informatievoorziening willen we via verschillende kanalen actueel en goed toegankelijk maken voor iedereen en uitbreiden met nieuwe vormen om iedereen te bereiken.

De samenwerking tussen de loketten wordt verbeterd en de klanttevredenheid van de gebruikers wordt onderzocht.

Waar nodig is cliëntondersteuning te verkrijgen via het loket

In het programma in hoofdstuk 5 geven we aan wat we de komende jaren gaan doen om onze doelen te bereiken.

3. Ondersteunen en versterken civil society

Prestatieveld 4. “het ondersteunen van mantelzorgers daar onder begrepen steun bij het vinden van adequate oplossingen indien zij hun taken tijdelijk niet kunnen waarnemen, alsmede het ondersteunen van vrijwilligers”.

Ambitie

Het huidige niveau van mantelzorg en vrijwilligerswerk willen we in Ten Boer minimaal handhaven. We willen dat de mantelzorgers zich erkend en ondersteund weten bij de uitvoering van hun taak. We willen overbelasting en sociaal isolement bij mantelzorgers voorkomen.

Vrijwilligerswerk en mantelzorg zijn twee onmisbare peilers van de samenleving. We willen het vrijwilligerswerk aantrekkelijker maken door te blijven ondersteunen en faciliteren, maar ook door het ondersteuningsaanbod te gaan vernieuwen.

Huidige situatie

Mantelzorgers: 80% van de dagelijkse hulp wordt in Nederland gegeven door mantelzorgers. Lees familieleden, vrienden, buren en andere naasten. Mantelzorg overkomt je en daar stap je ook niet zo makkelijk meer uit. 19% van de volwassenen levert mantelzorg. De overbelasting bij mantelzorgers is groot, zo blijkt uit de proeftuin mantelzorg waar onze gemeente aan heeft meegedaan: 8% van de volwassen mantelzorgers. Vooral mensen die langere tijd intensieve mantelzorg verlenen kunnen daardoor in een sociaal isolement terecht komen.

Er bestaat in de provincie een provinciaal ondersteuningsinstituut. In onze eigen gemeente wordt ondersteuning verleent vanuit Bloemhof. Vragen van mantelzorgers hebben betrekking op emotionele ondersteuning, informatie, opasvoorzieningen, professionele ondersteuning en respijtzorg.

Vrijwilligers: 30% van de inwoners van de provincie Groningen doet wel eens vrijwilligerswerk. Het vrijwilligerswerk in Ten Boer is divers van aard. In vrijwel alle sectoren: sport en ontspanning, kunst en cultuur, maatschappelijke organisaties en kerken, zijn vrijwilligers actief. We hebben de afgelopen jaren met extra rijksgeld (Tijdelijke Stimuleringsregeling Vrijwilligerswerk) de ondersteuning vergroot door thema avonden en deskundigheidsbevordering te organiseren en een vrijwilligersvacaturebank op te richten. We zijn daar tevreden over, maar zien ook verbeterpunten.

Nieuwe vormen van mantelzorg/vrijwilligerswerk

De kinderen van mw. A. wonen te ver weg om voor haar te zorgen als ze opeens alleen komt te staan. Daarvóór hielp haar man haar bij het huishouden en bij de dagelijkse lichaamsverzorging, het koken e.d. Zelf kan ze dat niet meer zonder hulp door een hersenbloeding een paar jaar geleden. Gelukkig woonde ze met haar man al een jaar in een wooncomplex in Ten Boer samen met vier andere echtparen uit haar vroegere straat. Deze echtparen maken in overleg met mw. A. een schema zodat ze gezamenlijk de persoonlijke verzorging voor hun rekening nemen. Voor het schoonmaken krijgt mw. A. een pgb toegewezen zodat ze daar haar medebewoners niet voor hoeft te vragen. De thuiszorg is op afroep beschikbaar als de mantelzorg het niet aankan of vragen heeft.

Wat willen we bereiken:

We willen dat meer mantelzorgers worden bereikt waaronder kinderen en jongeren. Van de laatste categorie weten we weinig. We willen dat de positie van mantelzorgers wordt herkend en erkend.

We willen overbelasting bij mantelzorgers opsporen en tegengaan.

Het ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers moet meer mantelzorgers bereiken en uitbreiding van het ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers moet plaatsvinden waar dit past bij de vraag.

We willen dat het vrijwilligerswerk op zijn waarde wordt gewaardeerd en dat daar geëigende faciliteiten voor zijn en blijven.

We willen het ondersteuningsaanbod voor vrijwilligers uitbreiden.

In het programma in hoofdstuk 5 geven we aan wat we de komende jaren gaan doen om onze doelen te bereiken.

4. Zorgen voor voldoende en kwalitatief goede voorzieningen

Prestatieveld 6. “het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem ten behoeve van het bevorderen van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer”.

Ambitie:

We willen dat alle burgers zelfstandig kunnen deelnemen aan de samenleving. Meedoen in de betekenis van zelfstandig wonen, je kunnen verplaatsen en mensen kunnen ontmoeten en kunnen deelnemen aan activiteiten. Daarvoor willen we een zo ruim mogelijk aanbod aan algemene voorzieningen, dat toegankelijk is voor iedereen. Waar nodig bieden we, als uitvoering van de compensatieplicht, individuele voorzieningen aan voor mensen met beperkingen. Alle voorzieningen moeten in voldoende mate aanwezig zijn, zeker voor de mensen die dat het meest nodig hebben, en moeten van goede kwaliteit zijn. Het proces van aanvragen tot verstrekken van voorzieningen moet voldoen aan een klantgerichte kwaliteit.

Goede voorzieningen

Het echtpaar T. uit Garmerwolde wordt binnenkort 70 jaar. Tijd vinden ze zelf om de eengezinswoning te verruilen voor een gelijkvloerse woning. Gelukkig zijn er in de gemeente Ten Boer de afgelopen jaren voldoende geschikte woningen gebouwd. Ze kiezen voor het hoofddorp waar Bloemhof dichtbij is voor het geval op termijn meer hulp nodig is. Gelukkig kunnen ze de verhuizing e.d. zelf nog goed georganiseerd krijgen. Niet veel later komt mw. door een val tijdelijk in een rolstoel terecht en begint meneer te dementeren. Er komt iemand van het zorgloket op huisbezoek en die helpt meneer en mw. aan de meest passende hulp en hulpmiddelen. Gelukkig gaat de gemeente inmiddels ook over de vroegere AWBZ zaken als ondersteunende begeleiding. Wel wordt naar draagkracht een eigen bijdrage geheven.

Huidige situatie:

Het oorspronkelijke WVG pakket aan individuele voorzieningen is onder de Wmo uitgebreid met huishoudelijke verzorging. Dat totale pakket blijkt in grote mate te voldoen aan de wensen van onze inwoners. Het beroep op voorzieningen neemt naar verwachting de komende jaren verder toe. Dit komt deels door de vergrijzing van Ten Boer, maar er zijn onder de Wmo ook “nieuwe” doelgroepen die een beroep zouden kunnen doen op de individuele voorzieningen. Daarbij denken we bijvoorbeeld aan mensen met een verstandelijke beperking of mensen met psychische problemen. Dat kan een beroep zijn op bestaande voorzieningen (vervoer bijvoorbeeld), maar het kunnen ook nieuwe voorzieningen zijn. Daarvoor weten we nog niet genoeg over deze voor de gemeente enigszins “nieuwe “doelgroepen”.

In ons ruime verstrekkingspakket zitten voorzieningen die in andere gemeenten als algemeen gebruikelijk zijn verklaard, zoals verhoogde toiletpotten, en daarom niet of slechts gedeeltelijk worden vergoed.

Voor huishoudelijke verzorging vragen we een eigen bijdrage naar draagkracht, zoals overgenomen uit de AWBZ. Voor andere voorzieningen doen we dat niet.

Belangrijk in de Wmo is de keuzevrijheid van de burger. Daarvoor bieden we naast verstrekkingen in natura de mogelijkheid van een persoonsgebonden budget aan voor huishoudelijke verzorging, maar ook voor de andere voorzieningen behalve voor vervoer omdat dat kan leiden tot vermindering van draagvlak onder het huidige collectieve vervoerssysteem.

Wat willen we bereiken:

We willen meer zicht krijgen op (de belemmeringen voor) de groep mensen met een verstandelijke beperking of mensen met een chronisch psychisch of psychosociaal probleem. Door preventie willen we voorkomen dat mensen een beroep op individuele voorzieningen moeten doen.

We willen dat meer mensen anticiperen op het ouder worden en hun verantwoordelijkheid nemen.

We willen een goed afgewogen eigen bijdragebeleid naar draagkracht.

En we willen een bij deze tijd passend voorzieningenaanbod met nadruk op voorzieningen voor mensen die dat het hardst nodig hebben.

Het lokale loket moet goed bereikbaar zijn en moet voorzien in een klantgericht, transparant en eenvoudig proces voor het doen van aanvragen om ondersteuning.

We willen een hoge klanttevredenheid.

In het programma in hoofdstuk 5 geven we aan wat we de komende jaren gaan doen om onze doelen te bereiken.

5. Doelen en uitvoeringsprogramma

Zorgen voor leefbare en toegankelijke dorpen		
Wat willen we bereiken	Wat gaan we doen	Wanneer
Tevredenheid bij de bewoners over de leefbaarheid in de dorpen	- in ons jaarlijks overleg met de verschillende verenigingen van dorpsbelangen stellen wij voor het thema leefbaarheid en samenhang als vast agendapunt op te voeren. - we gaan de pilot Meeting Point vormgeven mits de financiering rond is	2008
Betrokkenheid van meer mensen met een beperking bij ontwikkelingen in hun dorp	we vragen dorpshuizen en andere organisaties in hun programmering rekening te houden met de beperkingen van een aantal mensen en vragen hen de ontmoeting te organiseren	2008
Meer deelname aan activiteiten in het eigen dorp door mensen met een beperking	we vragen de gezamenlijke zorginstellingen problemen te signaleren	2008
Mogelijke drempels wegnemen voor mensen met beperkingen om deel te nemen aan sportvoorzieningen	een onderzoek naar de behoefte aan sportdeelname bij mensen met beperkingen	2009
Het sociaal isolement wordt niet groter	huisbezoeken aan ouderen uitbreiden met bezoek aan mensen met beperkingen	2009 e.v.
Toename van het leveren van hand- en spandiensten door dorpsgenoten onderling	Voorlichting geven en ontmoeting stimuleren	2009 e.v.
Het inclusief denken wordt de normale praktijk	we bevorderen het inclusief denken door contacten te leggen tussen beleidsmakers en gebruikers met een beperking en door deskundigheidsbevordering	2008 e.v.
Vergroting van de toegankelijkheid van algemene voorzieningen en van de woonomgeving	we gaan de toegankelijkheid van accommodaties onderzoeken en waar mogelijk verbeteren, vooral ook (psycho) sociale drempels zodat deelname kan toenemen (fysiek is veelal geen probleem in onze gemeente)	2009
De informatievoorziening via verschillende kanalen is actueel en goed toegankelijk	er wordt 6 keer per jaar een artikel gepubliceerd over een Wmo onderwerp. De onderwerpen worden in overleg met de Wmo adviesraad vastgesteld. De website wordt geactualiseerd en bijgehouden. Nagegaan wordt hoe meer informatie via de dorpshuizen kan worden verspreid, op papier, maar ook digitaal, via bijeenkomsten en intermediairs. Ook wordt bekeken of er nieuwe instrumenten zijn te gebruiken (bijv. de bus van Thuiszorg)	2008 e.v.
De informatievoorziening wordt uitgebreid	De informatie in de loketten wordt uitgebreid bijvoorbeeld met informatie over sport, scholing, werk en wonen voor mensen met een beperking.	2009
De samenwerking tussen de	De betrokken partijen bij de loketten overleggen	2008

loketten wordt verbeterd	over verbetering en verdieping van de samenwerking.	
De klanttevredenheid van de gebruikers wordt onderzocht	In maart wordt een klanttevredenheidsonderzoek gehouden onder mensen die een individuele voorziening aanvragen/cq ontvangen.	2008
Waar nodig is cliëntondersteuning te verkrijgen via het loket	Onderzocht wordt of er behoefte is aan cliënt-ondersteuning en in relatie daarmee wordt ondermeer de plaats van een organisatie als de St. MEE in het loket bepaald	2008

Ondersteunen en versterken civil society		
Wat willen we bereiken	Wat gaan we doen	Wanneer
Herkenning en erkenning van de positie van mantelzorgers	we versterken de steunfunctie voor mantelzorg in Bloemhof door uitbreiding van de uren voor de coördinatie we onderzoeken de problemen van jonge mantelzorgers en sporen ze op	2008/2009
Opsporing en tegengaan van overbelasting bij mantelzorgers	er worden thema-avonden georganiseerd voor mantelzorgers	2009
Het ondersteuningsaanbod bereikt meer mantelzorgers	we evalueren zo mogelijk samen met Groningen de toepassing van het begrip gebruikelijke zorg ook in relatie tot overbelasting van mantelzorgers	2009
Uitbreiding van het ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers passend bij de vraag	nagegaan wordt welke praktische steun nodig is bijvoorbeeld respijtzorg en hoe de professionele thuiszorg een rol kan spelen richting mantelzorgers en vrijwillige thuiszorg	2009
Voortzetten van het waarderen en faciliteren van het vrijwilligerswerk	de informatie over vrijwilligerswerk wordt verbeterd op de website, in het loket en in de informatiegids de jaarlijkse vrijwilligersmaaltijd zetten we voort	2008/2009
Vernieuwing van het ondersteuningsaanbod voor vrijwilligers	we kijken naar de mogelijkheden om maatschappelijke stages in Ten Boer invulling te geven	2009

Zorgen voor voldoende en kwalitatief goede voorzieningen		
Wat willen we bereiken	Wat gaan we doen	Wanneer
Meer inzicht in (de belemmeringen voor) de groep mensen met een verstandelijke beperking of mensen met een chronisch psychisch of psychosociaal probleem.	we gaan gegevens verzamelen over inwoners met verstandelijke en/of psychische problemen: hoeveel zijn het er en hebben zij problemen die hun maatschappelijk functioneren belemmeren, hoe is dat te verbeteren en wat is de rol van de gemeente daar in.	2010
Dat meer mensen anticiperen op het ouder worden en hun verantwoordelijkheid nemen	we maken een plan over het algemeen gebruikelijk verklaren van een aantal voorzieningen en het vergroten van de eigen verantwoordelijkheid van mensen	2010
Een goed eigen bijdrage-beleid naar draagkracht	we onderzoeken de wenselijkheid en mogelijkheden van een evenwichtige eigen bijdrage regeling voor individuele voorzieningen in relatie tot andere eigen bijdragen	2010
Een bij de tijd passend voorzieningenaanbod met nadruk op voorzieningen voor mensen die dat het hardst nodig hebben	jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek naar de dienstverlening van ketenpartners	jaarlijks
Een goed bereikbaar loket voor aanvragen en een klantgericht, transparant en eenvoudig proces voor aanvragen	vereenvoudiging van het proces van aanvraag tot voorziening	2008 ev
Hoge klanttevredenheid	jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek over de individuele Wmo voorzieningen	

6. Financiën

Voor de financiering van de Wmo hebben we in onze gemeentebegroting 2008 de vroegere WVG gelden voor jongeren en voor ouderen/gehandicapten, samen € 292.207,-. Voor de Wmo hebben we in de begroting € 492.744,- opgenomen. Volgens de septembercirculaire van het rijk is onze integratie uitkering Wmo in 2008 met nominale en prijscompensatie € 524.678. Dit laatste bedrag is nog niet opgenomen in de begroting 2008. Deze twee bedragen samen vormen voor een belangrijk deel de ruimte waarbinnen we de Wmo moeten uitvoeren.

De integratieuitkering Wmo is grotendeels bestemd voor huishoudelijke verzorging, maar is oorspronkelijk ook bestemd voor: coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg (€ 5.760), vorming en training vrijwilligers (€ 294) en collectieve preventie GGz (€ 3.714).

Per 1 januari 2008 is het objectieve verdeelmodel doorgevoerd. Daardoor zijn gemeenten vrij de middelen naar eigen inzicht te verdelen over de verschillende Wmo taken. Het bedrag zal nog worden bijgesteld omdat bijvoorbeeld de overheveling van de huishoudelijke verzorging in het Voorlopig Pakket Thuis voorlopig een jaar is uitgesteld.

Voor ondersteuning van mantelzorg hebben we incidenteel € 11.000 euro gekregen uit de bij het ministerie in 2007 overgebleven gelden. Deze kunnen we toevoegen aan de beschikbare middelen voor 2008.

Op basis van prognoses van de uitgaven voor huishoudelijke verzorging en rekening houdend met een groei van 10% is voor HV exclusief uitvoeringskosten in 2008 € 340.028,- nodig. Omdat er een sterke groei is te verwachten van het aantal 65 plussers in Ten Boer ontstaat de komende jaren druk op het beschikbare budget.

We vinden het daarom niet verantwoord om het totale bedrag van € 492.744,- structureel in te zetten op de andere beleidsterreinen. Bovendien willen wij eventuele overschotten onderbrengen in een Wmo reserve voor de komende jaren.

Bestedingsvoorstel integratieuitkering Wmo 2008, waarbij nog niet de septembercirculaire is verwerkt en ook nog *niet* de extra rijksuitkering t.b.v. de mantelzorg ad 11.000,-

	€ 492.744,-
➤ Huishoudelijke verzorging (incl .10% verhoging)	€ 340.028,-
➤ Persoonsgebonden budget	€ 23.584,-
➤ Mantelzorgondersteuning (i.o.m rijksbudget extra)	
➤ Ondersteuning Vrijwilligerswerk	€ 5.000,-
➤ Coördinatie vrijwillige thuishulp	€ 5.760,-
➤ Bijdrage Invissysteem	€ 4.900,-
➤ Bijdrage seniorenvoorlichtingsproject	€ 6.500,-
➤ Collectieve preventie GGz	pm
➤ Vorming en training vrijwilligers	€ 400,-
➤ Uitvoering Wmo	€ 56.039,-
Totaal	€ 442.211,-
Reservering	€ 50.533,-

Zoals in de aanhef is genoemd, is nog niet uitgegaan van de bij de septembercirculaire genoemde budgetten.

7. Hoe verder

Registratie en monitoring

Belangrijk in de Wmo is dat het beleid tot stand komt in goede samenspraak met alle betrokkenen. In de inleiding kunt u lezen hoe we daar in onze gemeente inhoud aan geven. Maar net zo belangrijk is dat de gemeente verantwoording aflegt en rapporteert over de uitvoering van dat beleid en over de resultaten. De verantwoording naar de gemeenteraad en naar alle inwoners en organisaties van Ten Boer is belangrijk en kan tevens worden gebruikt voor de rapportage naar het rijk.

Over de verstrekking van individuele Wmo voorzieningen is al een rapportagesysteem in werking getreden.

Voor de beleidsrapportages en een registratiesysteem willen we aansluiten op de speerpunten in dit programma. We zullen daarover jaarlijks de uitkomsten naar buiten brengen. Deze kunnen dan tevens worden gebruikt om te beoordelen of het beleid al dan niet moet worden bijgesteld.

Om een complete rapportage te maken die ook voor het rijk voldoet, zullen we nagaan of er meer moet worden geregistreerd dan we nu doen. Wij zullen nader moeten bekijken of er op meer onderwerpen gemonitord moet worden.

Toekomstige ontwikkelingen

- Toekomst AWBZ

Het is voor de omvang van de Wmo van essentieel belang wat landelijk besloten gaat worden over de toekomst van de AWBZ. De SER is gevraagd met een advies te komen over het zorgstelsel in Nederland en dit advies wordt begin dit jaar verwacht. Gemeenten bereiden zich op mogelijke wijzigingen voor. Wij hebben in de regio het standpunt ingenomen dat we bereid zijn meer taken uit te voeren. De discussie gaat vervolgens over welke taken precies en over de randvoorwaarden waaronder gemeenten in staat gesteld worden om de taken goed te kunnen uitvoeren.

De ondersteunende begeleiding en een deel van de activerende begeleiding zijn concrete taken in de AWBZ die dicht liggen bij de huidige gemeente taken.

Zodra er landelijk enige richting duidelijk wordt, zullen we de gemeenteraad hierover een notitie doen toekomen.

- Bezuinigingen in de AWBZ

Ondertussen is de regering voor 2008 al overgegaan tot bezuinigingen op de AWBZ. Dit heeft consequenties voor mensen in de maatschappelijke opvang, maar mogelijk ook voor ouderen en mensen met een handicap. Op dit moment worden de gevolgen in beeld gebracht en ook hierover zullen wij nadere informatie verstrekken als dit iets beter is uitgekristalliseerd.

- De TBU

In het Regeerakkoord is vastgelegd dat de belastingmaatregel voor bijzondere zorgkosten per 1-1-2009 wordt afgeschaft. In de plaats daarvan komt een nieuwe regeling waar op dit moment landelijk aan wordt gewerkt. Deze regeling zal mogelijk door gemeenten moeten worden uitgevoerd, al dan niet in het kader van de Wmo.

- Samenwerking met zorgverzekeraars

Uit het bovenstaande blijkt al dat gemeenten en zorgverzekeraars als financiers op het snijvlak van zorg en ondersteuning met elkaar zullen moeten afstemmen. Voor onze inwoners is het,

ook in het huidige stelsel, onmogelijk altijd te begrijpen welke zorg of voorziening waar moet worden aangevraagd. Zo is de gemeente de verstrekker van rolstoelen, de zorgverzekeraar financiert de rollators, er bestaat door gemeenten geregeld en gefinancierd leerlingenvervoer en Wmo vervoer, maar er is ook ziekenvervoer (verzekeraar) en regionaal vervoer (het rijk). Ook op het gebied van preventie hebben zorgverzekeraars en gemeenten vaak dezelfde belangen. We zijn van mening dat de klant voorop moet staan en zullen alles in het werk stellen om daarvoor de samenwerking te zoeken.

Bijlage

Lijst met afkortingen bij Meerjaren beleidsplan Wmo Ten Boer

Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
Project WWZ	Project Wonen, Welzijn, Zorg van de 24 gemeenten in Groningen
CVTM	Coördinatie Vrijwillige Thuiszorg en Mantelzorg
TSV	Tijdelijke Stimuleringsregeling Vrijwilligerswerk
CMO	Provinciaal Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling
VTA	Vorming, Training en Advies aan vrijwilligers
HV	Huishoudelijke Verzorging
HVD/GGD	Hulpverleningsdienst/Gemeentelijke Gezondheidsdienst
SER	Sociaal Economische Raad
TBU	Tegemoetkoming Buitengewone Uitgaven